

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ

D. PONCHIELLI

TZIOKONTA
GIOCONDA

*Ἐκ τῆς διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Μελόδραμα
μεταφράσεως τοῦ κ.*

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΤΕΝΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΖΙΟΚΟΝΤΑ	Soprano
ΛΑΒΙΖΟΣ	Basso
ΛΑΥΡΑ (σύζυγός του)	Mezzo Soprano
ΤΥΦΛΗ (μήτηρ τῆς Τζιοκόντας)	Contralto
ΕΝΤΖΟΣ	Tenore
ΒΑΡΝΑΒΑΣ	Βαρύτονος

Πολλὰ δευτερεύοντα πρόσωπα καὶ χορὸς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν

(Ἡ σκητὴ ἐν Βεγγετῖα κατὰ τὸν ΙVΠ αἰῶνα).

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΝΘΩΔΕΣΜΗ

ΤΖΙΟΚΟΝΤΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Προσῳλιον Δουκιῶν ἐν Βεγγετῖα μεγάρου. Ἄριστερὰ διακρίνεται ἐν ἐκ τῶν ἱστορικῶν στομάτων τῶν λεόντων μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν. «*Μυστικαὶ καταγγελίαι διὰ τὴν ἱεροκρισίαν*».

Ἐνῶ πλῆθος κόσμου ἐν χορῶ φάλλει πανηγυρίζον ἐπὶ τῇ ἑορτῇ καὶ ὁ Βαρνάβας μυστικὸς πράκτωρ καὶ καταδότης τῆς ἱεροκρισίας, κατασκοπεύει ζητῶν νὰ ἀνακαλύψῃ τι, εἰσέρχεται ἡ Τζιοκόντα συνοδεύουσα τὴν τυφλὴν μητέρα τῆς τὴν ὁποίαν ἀφί-νει πρὸς στιγμὴν διὰ νὰ ὑπάγῃ πρὸς συνάντησιν τοῦ ἀγαπητοῦ τῆς Ἐντζου. Ὁ Βαρνάβας ὅμως ὅστις διακαῶς ἐπιθυμεῖ νὰ τύχῃ τοῦ ἔρωτος τῆς Τζιοκόντας παρακολουθῶν αὐτὴν πάντοτε τὴν ἀμποδίζει, μετὰ διαφόρους φιλοφρονήσεις καὶ ἐρωτικὰς ἐκδουλεύσεις ἀλλ' αὐτὴ κατορθώνει νὰ τοῦ διαφύγῃ. Ὁ Βαρνάβας τότε σκέπτεται νὰ ἐκμεταλλεῖται τὴν γραίαν μητέρα τῆς, τὴν ὁποίαν διαβάλλει εἰς τὸ πλῆθος ὡς μάγισσαν κατορθώνει μάλιστα νὰ πείσῃ τὸν Τζοάννον, ὅτι ἡ γραίᾳ τοῦ εἶχε μαγεύσει τὴν λέμβον του καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐκέρδισεν εἰς τὰς λεμβοδορμίας καταλήγων ὡς ἐξῆς :

Τὸ στήτι τῆς ὄλοι θαρροῦν μαγευμένο
τυφλὴ, τὸ κεφάλι κρατεῖ σκεπασμένο
τὰ μάτια βγαλμένα καλύπτει μετὰ σκέπη
κωφὴ μὰ ἀκούει τυφλὴ καὶ ὅμως βλέπει.

Μὲ τὰς παρότρυνσεις τοῦ ὁ Βαρνάδας κατορθώνει νὰ διεγείρη τὰ πνεύματα τοῦ πλήθους ὅπερ ὀρμᾶ ἐναντίον τῆς μαγίσσης διὰ νὰ τὴν κακοποιήσῃ.

Αἴφνης καταφθάνει ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς Τζιοκόντας ὁ Ἔντζος ὅστις κατορθώνει νὰ ἀποσπάσῃ τὴν γραίαν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἐκμανέντος πλήθους τὸ ὅποιον ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ φωνάζῃ, ὅτε ἐμφανίζονται ὁ Ἄρχων Ἀλεβίζος μετὰ τῆς συζύγου τοῦ Λαύρας, τὸ πλήθος ζητεῖ παρὰ τοῦ Ἀλεβίζου τὴν τιμωρίαν τῆς μαγίσσης ἢν ἡ Λαύρα μεσολαβοῦσα σώζει. Ἡ γραία συγκινημένη καὶ μὴ δυναμένη ἄλλως νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς προσφέρει εἰς τὴν Λαύραν τὸ κομβολόγιόν τῆς τὸ ὅποιον τῆς συνιστᾷ νὰ δεχθῇ διότι εἶνε εὐλογημένον καὶ θὰ τῆς φέροι τύχην. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ἔντζος ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀλεβίζου ἀνακαλύπτει τὴν Λαύραν ἢν ἐλάτρευε καὶ ἡ ὅποια ἀναγνωρίσασα ἐπίσης τὸν ἐραστὴν τῆς ταρασσεται. Μεθ' ὃ ἐξέρχονται πάντες ἐκτὸς τοῦ Ἔντζου καὶ Βόρναδα ὅστις ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἔντζου ἀνακαλύπτει τὸν προγεγραμμένον πρίγκηπα τοῦ Σάντα Φιόρε καὶ τὸν ὅποιον ὑπόσχεται νὰ μὴν παραδώσῃ τοδναντίον μάλιστα νὰ διευκολύνει τὴν μετάδασιν τῆς Λαύρας εἰς τὸ πλοῖον του, ἀρκεῖ νὰ ἀπολαύσῃ αὐτὸς τὴν Τζιοκόντα. Ἐν τούτοις ἅμα ὡς ἐξέρχεται ὁ Ἔντζος, ὁ Βαρνάδας καλεῖ τὸν γραμματέα του εἰς τὸν ὅποιον ὑπαγορεύει νὰ γράψῃ τὸ ἐξῆς

Πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Γερουσίας,

Ἡ σύζυγός σου μεταβαίνει ἀπόψε εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Ἔντζου μὲ τὸν ὅποιον ἀναχωρεῖ.

λαμβάνει δὲ τὴν καταγγελίαν καὶ τὴν ρίπτει εἰς τὸ στόμα τοῦ λέοντος ἀφοῦ ψάλλει τὴν ἀποστροφὴν του πρὸς αὐτόν.

Ἡ Τζιοκόντα μετὰ τῆς μητρὸς τῆς εἰσέρχονται ἀφανεῖς καθ' ἢν στιγμὴν ὁ Βαρνάδας ὑπαγορεύει τὴν καταγγελίαν. Ἡ Τζιοκόντα πληροφορηθεῖσα ἐξ αὐτῆς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἔντζου κλαίει ἐνῶ ἡ μήτηρ τῆς προσπαθεῖ νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

[Ἡ σκηνὴ παριστᾷ ἔρημον νῆσον εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἐφάπτεται τὴν παραλίαν τὸ πλοῖον τοῦ Ἔντζου «Ἐνάτη». Ἐγειρομένης τῆς αὐλαίας οἱ ναῦται ψάλλουσι νυκτωδίαν. Ὁ Βαρνάδας μὲ ἐνδυμασίαν ἀλιέως ψάλλει ρίπτων τὸ δίκτυον, τὸ ἄσμα τοῦ ψαροῦ ποῦ δίχτινα ρίχρει . . .].

Ὁ Ἔντζος δίδων τὰς ἀπαιτούμενας διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πλοίου διαταγὰς στέλλει τὸ πλήρωμα νὰ ἀναπαυθῇ καὶ μένει μόνος ἀναμένων τὴν ἀφίξιν τῆς Λαύρας ἣτις καὶ φθάνει ὀδηγουμένη ὑπὸ τοῦ Βαρνάδα ὅστις ἀπομακρύνεται. Ἡ Λαύρα κατ' ἀρχὰς φοβεῖται ὅτε ὁ Ἔντζος τὴν καθησυχάζει καὶ ἀνέρχεται πρὸς στιγμὴν εἰς τὸ πλοῖον του ἵνα δώσῃ τὰς διαταγὰς τῆς ἀναχωρήσεως. Ἐνῶ ἡ Λαύρα μείνας μόνη προσεύχεται εἰς τὴν Παναγίαν ἐμφανίζεται αἴφνης ἡ Τζιοκόντα ἣτις ἐπιτίθεται ἐναντίον τῆς διότι ἀπέσπασεν ἀπ' αὐτῆς τὸν Ἔντζον, θέλει δὲ νὰ τὴν λαβώσῃ διὰ τοῦ ἐγχειριδίου ὅπερ ὑψοῖ κατ' αὐτῆς ἀλλὰ σκέψις ἄλλη τὴν κρατεῖ.

Διακρίνουσα μακρόθεν λέμβον ἣτις φέρει τὸν σύζυγον τῆς Λαύρας, ἀφίνει εἰς αὐτὸν νὰ τὴν φονεύσῃ νομίζουσα ὅτι οὕτω ἐκδικεῖται καλλίτερον. Εὐτυχῶς ὅμως διὰ τὴν Λαύραν ἡ Τζιοκόντα διακρίνει ἐπ' αὐτῆς τὸ κομβολόγιον τῆς μητρὸς τῆς, ἀναμνήσκεται τὴν εὐεργεσίαν ἢν ὤφειλεν πρὸς τὴν φέρουσαν αὐτό, τῇ ἐπεμβάσει τῆς ὁποίας ἡ μήτηρ τῆς εὐρίσκειται ἀκόμη ἐν τῇ ζωῇ καὶ μεταμελουμένη ἀποφασίζει νὰ σώσῃ τὴν Λαύραν τὴν ὅποιαν καὶ φυγαδεύει δίδουσα εἰς αὐτὴν τὴν προσωπίδα κ.λ.π. Μετ' ὀλίγον ἐπανέρχεται ὁ Ἔντζος ὅστις μὴ εὐρίσκων τὴν ἀγαπητὴν του Λαύραν ἀλλὰ μόνην τὴν Τζιοκόντα ἣτις τοῦ ἀναγγέλλει τὴν ἀναχώρησίν τῆς ἐκστᾶ κατ' αὐτῆς ὀρμῶν λυσσαλέως ἐναντίον τῆς. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην διακρίνονται καταφθάνοντα πλοῖα πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ καὶ μὴ θέλων νὰ συλληφθῇ πυρπολεῖ τὸ πλοῖον ἀναφωνῶν : Χαῖρε φιλότατῃ Λαύρα !

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΙΤΗ

Πολυτελής αΐθουσα τελετής ἐν τῷ Ἀνακτόρῳ τοῦ Ἀλεβίζου ὅστις πλήρης ὀργῆς ὀρκίζεται νὰ τιμωρήσῃ τὴν ἀπιστον σύζυγόν του, ἀποφασίζει δὲ ἀφοῦ δὲν κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ φονεύσῃ τὴν παρελθοῦσαν νύκτα τὴν σύζυγόν του πλησίον τοῦ ἐραστοῦ τῆς νὰ τὸ κάμῃ ἤδη τὴν ἀπόφασίν του δὲ ταύτην ἀναγγέλλει εἰς τὴν εἰσερχομένην Λαύραν, τῆς λέγει δὲ ὅτι κατεδικάσθη παρ' αὐτοῦ εἰς θάνατον καὶ τῆς δίδει φιαλίδιον περιέχον δηλητήριον τὸ ὁποῖον τῆς ἐπιβάλλει νὰ πῆ δια νὰ ἀποθάνῃ πρὶν ἀκουσθῆ ἢ τελευτήσῃ νότα τοῦ ψαλλομένου ἔσωθεν ὑπὸ τοῦ χοροῦ ἁματός. Μόλις ἐξέρχεται ὁ Ἀλεβίζος ὀρμᾶ ἢ Τζιοκόντα καὶ ἀνταλάσσει τὸ φιαλίδιον τοῦ δηλητηρίου, δι' ἄλλου περιέχοντος ἰσχυρὸν ναρκωτικὸν τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει εἰς τὴν Λαύραν νὰ πῆ δια νὰ δυνηθῇ κατόπιν νὰ τὴν σώσῃ. Ἡ Λαύρα ὑπακούει, ἀμφοτέραι δὲ ἀποσύρονται.

Ὁ Ἀλεβίζος ἐπανερχόμενος καὶ βλέπων κενὸν τὸ φιαλίδιον ἐπὶ τῆς τραπέζης χαίρει ὅτι ἡ διαταγὴ του ἐξετελέσθη. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀρχίζουσιν νὰ καταφθάνουσιν προσκεκλημένοι μεταξὺ τῶν ὀπίων καὶ ὁ Ἐντζος ὅστις πληροφορηθεὶς παρὰ τοῦ Βαρνάβα τὰ διατρέξαντα ἀρχίζει νὰ ὑβρίζει τὸν Ἀλεβίζον εἰς τὸν ὁποῖον φανερώνει ποῖος πράγματι εἶνε αὐτὸς τοῦ ὁποῦ ἀφήρπασε τὴν τε πατρίδα καὶ ἀγάπην. Ὁ Ἀλεβίζος παραδίδων τοῦτον εἰς τὸν Βαρνάβαν λέγων ὅτι τὰς ὕδρεις του ταύτας πρέπει νὰ πληρώσῃ μὲ τὴν ζωὴν του. Ἡ Τζιοκόντα σπεύδουσα πρὸς τὸν Βαρνάβαν ὑπόσχεται νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν ὡς ἀντάλλαγμα τὸ σῶμα τῆς ἐὰν οὕτως ἤθελε κατορθώσῃ νὰ σώσῃ τὸν Ἐντζον, ὁ δὲ Βαρνάβας ὑπόσχεται. Ὁ Ἀλεβίζος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ πλῆθος ἀγγέλλει ὑποσχόμενος τὸν θάνατον τῆς συζύγου εἰς τὸν ὁποῖον ἠναγκάσθη νὰ προβῇ διότι αὕτη τὸν ἀτίμασε διατάσσει μάλιστα νὰ ἀνοίξουν τὰς θύρας τοῦ παραπλεύρως δωματίου ὅπου ὑπῆρχε ὁ νεκρὸς τῆς Λαύρας. Ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ ὁ Ἐντζος ἐξαλλος πλέον ὀρμᾶ κατὰ τοῦ Ἀλεβίζου μὲ τὸ ἐγχειρίδιον ἀνὰ χεῖρας ἀλλὰ συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

[Ἡ σκητὴ παριστᾷ τὸ κρησφύγετον τῆς Τζιοκόντας ἣτις εὐρίσκειται βυθισμένη εἰς τὰς σκέρεις τῆς ὅτε δύο ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐρχονται φέροντες εἰς χεῖρας περιτετυλιγμένην ἐντὸς μανδύου τὴν Λαύραν ἣν κατώρθωσαν νὰ κλέψουν καὶ ἀπέρχονται μὲ νέαν παραγγελίαν τῆς Τζιοκόντας ὅπως ζητήσουν τὴν μητέρα τῆς τῆς ὁποίας ἀπὸ τῆς παρελθούσης νυκτὸς ἀπώλεσε τὰ ἔχνη].

Ὁ Ἐντζος ἐμφανιζόμενος ἐν πλήρῃ λύπῃ καὶ ἀπελπίς ζητεῖ νὰ μάθῃ παρὰ τῆς Τζιοκόντας διατὶ τὸν ἀφήρπασεν ἐκ τῆς εἰρηκτῆς του καὶ δὲν τὸν ἀφήκεν ἐκεῖ ἀφοῦ δι' αὐτὸν τὸ πᾶν ἐχάθη μαζὺ μὲ τὴν Λαύραν του, τῆς ὁποίας τὸ πτώμα θὰ σπεύσῃ νὰ περιπτυχθῇ ἐν τῷ νεκροταφείῳ διὰ τελευταίαν φορᾶν. Ἡ Τζιοκόντα ὅμως τὸν ἐμποδίζει λέγουσα εἰς αὐτὸν ὅτι δὲν θὰ εὕρῃ ἐκεῖ τὸ πτώμα τῆς. Ὁ Ἐντζος ὑποθέσας ὅτι αὕτη ἐξ ἐκδικήσεως ὑπέκλεψε τοῦτο ἐπιτίθεται κατὰ τῆς Τζιοκόντας ἔτοιμος νὰ τὴν πλήξῃ διὰ τοῦ ἐγχειριδίου του ὅτε ἀκούει τὴν φωνὴν τῆς Λαύρας κρᾶζουσαν αὐτὸν καὶ σταματᾷ. Μετ' ὀλίγον ἐμφανίζεται ἡ Λαύρα ἣτις χάρις εἰς τὸ φάρμακόν τῆς Τζιοκόντας διέφυγε τὸν κίνδυνον. Ἀμφοτέροι τότε ρίπτονται εἰς τοὺς πόδας τῆς Τζιοκόντας εὐχαριστοῦντες αὐτὴν ἣτις τόσον ὑπῆρξε γενναία καὶ μεγαλοπρεπῆς ὥστε νὰ διευκολύνη ἀκόμη αὐτοὺς ὅπως δραπετεύσωσιν διὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς οὗς εἶχε προδιαθέσει καὶ οἵτινες ἔφθασαν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν.

Ἡ Λαύρα καὶ ὁ Ἐντζος χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸν ἀπέρχονται ἀφοῦ ἠδωχάριστησαν τὴν Τζιοκόνταν δι' ὅσα ἐπραξεν ὑπὲρ αὐτῶν.

Μετ' ὀλίγον εἰσέρχεται ὁ Βαρνάβας πλήρης χαρᾶς διὰ τὴν εὐχαριστήσιν ἣτις τὸν ἀναμένει, ζητῶν παρὰ τῆς Τζιοκόντας νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσιν ἣν τοῦ ἔδωκε. Ἡ Τζιοκόντα λαμβάνουσα μάχαιραν εὐρισκομένην ἐπὶ τῆς τραπέζης χωρὶς νὰ τὴν ἴδῃ ὁ Βαρνάβας λέγει :

τὸν λόγον μου βλέπεις δὲν ἀθετῶ
τὸ σῶμα μου ἠρώσθης αὐτὸ σοῦ δωρῶ

**καὶ καταφέρουσα ἰσχυρὸν ἐπὶ τῆς καρδίας κτύπημα πίπτει
ἄπνους.**

ΤΕΛΟΣ

